

04 Iulie 2007, nr. 248

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului muncii

(înregistrat în Parlament cu numărul 2318 din 19 Iunie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea Codului muncii.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Scopul promovării proiectului este menționat în nota informativă și prezumă finalitățile urmărite de Parlament prin adoptarea proiectului avizat care vor avea ca efect: înlăturarea coliziilor existente între unele prevederi ale Codului muncii; armonizarea prevederilor Codului muncii cu prevederile altor acte legislative; flexibilizarea legislației muncii; asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale părților raporturilor de muncă.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Argumentarea prezentată în nota informativă în opinia noastră este foarte superficială și nu corespunde exigențelor stabilite de legea privind actele legislative, deoarece nu contribuie la o mai bună înțelegere a prevederilor, dar operează cu anumite aspecte de ordin general, fără a face referințe concrete la modificările și completările propuse în Codul muncii.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.
Atât proiectul, cât și nota informativă nu conțin referințe speciale la legislația comunitară sau alte standarde internaționale din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicției muncii.
- 8. Fundamentarea economico-financiară.** Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele

legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul urmărește interesul asigurării respectării drepturilor și intereselor legitime ale angajaților și angajatorilor.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. 5	"și a dreptului angajatorilor de a se asocia în patronate și de a fi membri de patronat".	Considerăm că garantarea dreptului angajatorilor de a se asocia în patronate nu poate fi reglementată de rînd cu drepturile de ordin general ale salariaților, or, în acest mod se va "deforma" logica expunerii principiilor de bază ale reglementărilor dreptului la muncă.	Alte riscuri Nerespectarea regulilor de tehnică legislativă	A revedea plasamentul sintagmei respective.
2	Art. 58 alin. (1)	"în final se completează cu următoarea propoziție: "Contractele individuale de muncă <u>încheiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului Cod</u> vor fi perfectate în formă scrisă numai cu acordul părților acestora."	Considerăm că normele respective fac obiectul dispozițiilor finale și tranzitorii și nu pot fi inserate la articolul respectiv.	Alte riscuri Nerespectarea regulilor de tehnică legislativă	A reamplasa propoziția respectivă.
3	Art. 229 alin.(5)	cuvîntul " <u>autorizația</u> " se substituie cu cuvîntul " <u>avizul</u> ".	În lipsa notei informative este dificil de a înțelege logica acestei modificări. În plus vom remarca faptul că norma în vigoare nu conține suficiente informații referitor la procedura și termene de acordare a avizului respectiv.	Coruptibilitate Atribuții paralele Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	A completa alineatul (5) cu prevederi care să explice cine adoptă procedura de avizare.
4	Art. 355 alin. (18)	sintagma " <u>un an</u> " se substituie cu sintagma " <u>6 luni</u> ";	Conform proiectului se propune reducerea termenului în care salariatul este în drept să se adreseze instanței de judecată. Ținînd cont de caracterul extrem de laconic al notei informative, este foarte greu de a identifica rațiunile	Coruptibilitate Stabilirea unor termene nejustificate Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului	Reexaminarea oportunității de reducere a termenului de adresare în judecată a salariatului.

			care au stat la baza acestei modificări și dacă acestea sînt argumentate prin anumite date statistice.		
5	Art.374	<u>"61) Inspekția Muncii poate exercita și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare".</u>	Formularea competențelor într-o manieră atît de incertă este capabilă să genereze mari riscuri de coruptibilitate, or atribuțiile conferite par a fi excesive, inclusiv prin utilizarea sintagmelor de genul "poate".	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Determinarea competenței după formula "este în drept", "poate" ș.a.	Considerăm inoportună completarea articolului cu prevederea respectivă. În cazul dacă se va insista asupra păstrării acestei competențe, este recomandabilă evitarea cuvîntului "poate" și referirea la actele legislative concrete care oferă Inspekției Muncii alte atribuții.

Concluzii

În concluzie, menționăm că promovarea proiectului este acceptabilă cu condiția remedierii curențelor și elementelor de coruptibilitate, identificate în raportul de expertiză. Totodată, vom reitera faptul că nota informativă are un caracter superficial și nu a permis înțelegerea completă a oportunității promovării unui șir de modificări din cadrul proiectului.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției